

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 เป็นกฎหมายฉบับที่ใช้บังคับมาเป็นเวลานานเกือบ 80 ปีแล้วแม้ว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้ครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2505 และมีการออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องก็ตาม แต่ก็ยังมิได้ปรับปรุงเนื้อหาในประเด็นสำคัญทำให้พระราชบัญญัติการพนันเป็นกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดจากพนันในปัจจุบันที่มีลักษณะต่างไปจากเดิมมาก ระบบการควบคุมหรือกำกับดูแลผู้ที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการพนันตามกฎหมายก็มีความหละหลวม ไม่มีประสิทธิภาพ การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับกรณีการพนันผิดกฎหมายก็เป็นปัญหาสำคัญที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ อีกทั้งยังมีปัญหาในการปรับใช้การตีความบทบัญญัติบางประการ¹

สภาพปัญหาเกี่ยวกับการพนันในปัจจุบันพอสรุปโดยสังเขป ได้ดังนี้²

1) ลักษณะของความผิดการพนันเป็นความผิดที่สามารถกระทำได้ง่ายโดยอาศัยเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น และยังมีลักษณะเป็นการส่วนตัวมากกว่า ซึ่งบางครั้ง อุปกรณ์ จำนวนคน และสถานที่ก็ไม่ใช่ปัญหาสำคัญหรืออุปสรรคในการกระทำความผิดอันมีลักษณะแตกต่างจากการกระทำความผิดบางประเภท เช่น ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดเกี่ยวกับโสเภณี เป็นต้น ซึ่งจะอาศัยปัจจัยบางอย่างเข้ามาเสริมจึงจะสามารถกระทำความผิดได้ดังนั้น โอกาสล่วงรู้การกระทำความผิดของเจ้าพนักงานจึงทำได้ยาก เว้นแต่ กรณีที่มีการเปิดเป็นกิจจะลักษณะซึ่งทำให้เจ้าพนักงานตรวจสอบได้ง่าย

2) ทศนคติของประชาชนเห็นว่าการพนันมิใช่สิ่งชั่วร้าย ถึงแม้กฎหมายจะบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดต่อกฎหมาย ก็ผิดเฉพาะในส่วนของกฎหมายที่เป็นข้อห้าม (Mala Prohibita) ผู้กระทำ

¹ ไพศาล ลีเมสติด. (2556). *บทวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการพนัน พ.ศ. 2478*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ทิศทางการขับเคลื่อนเรื่องพนัน ในภาคเหนือ วันที่ 30 เมษายน 2556 จังหวัดเชียงใหม่.

² สุชาติ นพวรรณ. (2560). *ข้อพิจารณาและแนวทางเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: www.dopa.go.th/dopanew/doc/lawtopic.doc. [2560 ,15 กรกฎาคม]

ผิดจึงไม่ถูกตั้งข้อรังเกียจจากสังคม ในขณะที่เดียวกันผู้กระทำความผิดก็มักจะไม่รู้ถึงการกระทำแต่อย่างใด ชำรายบางชุมชนมีการเล่นการพนันกันเป็นส่วนใหญ่ เช่น ชุมชนแออัดต่าง ๆ

3) สภาพของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันมีลักษณะเป็นพฤติกรรมเสพติดอย่างหนึ่ง จึงเป็นการยากที่จะขจัดลักษณะนิสัยเช่นนี้จากตัวผู้กระทำความผิดได้ง่าย

4) โทษที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 เป็นโทษที่มีลักษณะเบา กล่าวคือ โทษจำคุกอย่างสูงสุดไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 5,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เท่านั้น จึงไม่ก่อให้เกิดความเจ็บทรมานหรือเกรงกลัวต่อโทษได้

5) การกระทำความผิดเกี่ยวกับการพนันมักทำเป็นขบวนการในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรม โดยมีการใช้อำนาจของผู้มีอิทธิพลในระดับท้องถิ่น อิทธิพลทางการเมืองหรืออิทธิพลของข้าราชการเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งพบว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานและยังขบวนการหรือองค์กรอาชญากรรมดังกล่าวมีเครือข่ายโยงใยหลายชั้น หรือเกี่ยวพันกับต่างประเทศด้วยก็ยิ่งจะเป็นการยากที่จะสืบสาวไปถึงผู้บงการหรือชักใยอยู่เบื้องหลังได้

6) ในการปราบปรามเจ้าของบ้านที่เปิดบ่อนการพนันมักจะอ้างว่าตนเป็นเพียงผู้ให้เช่าบ้านเท่านั้น ไม่มีส่วนรู้เห็นในการจัดให้เล่นการพนันในบ้านของตนทำให้ไม่สามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่แท้จริงได้

จากข้อสังเกตที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ในปัจจุบันมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมการเล่นการพนันคือ พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 แต่มันยังไม่ครอบคลุมตามเหตุผลที่กล่าวมา แม้ในปัจจุบันจะมีมาตรการเสริมในเรื่องกฎหมายฟอกเงินก็ต้องแสวงหาพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักเพียงพอและเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ กล่าวคือ ต้องมีความผิดเกิดขึ้นแล้วจึงจะดำเนินการทางกฎหมายได้ ผลลัพธ์ที่ได้แม้จะมีกฎหมายในส่วนของ การบังคับใช้ในการป้องกันการเล่นการพนันไม่สามารถบังคับได้จริง ตามหลัก Crime Control หรือการควบคุมอาชญากรรม ในบางครั้งเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมองเป็นเรื่องเล็กน้อย เช่น การพนันออนไลน์ เป็นต้น ก็ส่งผลให้เกิดธุรกิจสีเทาที่มีการเรียกรับผลประโยชน์เกิดขึ้น มีการทุจริตติดสินบน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้เล่น และผู้ได้รับความเสียหายก็คือประชาชนในที่สุด

5.2 ข้อเสนอแนะ

บทบัญญัติกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มีความล้าหลังไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องทฤษฎีการกำหนดความผิดอาญา วัตถุประสงค์การลงโทษ และตลอดจนหลักการลงโทษที่ได้สัดส่วน รวมทั้งไม่มีมาตรการพิเศษในการแสวงหาพยานหลักฐานกรณีการ

พนันออนไลน์ และตลอดจนไม่มีมาตรการพิเศษป้องกันเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การจัดให้มีการเล่นการพนัน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 ดังนี้ ประการแรก ให้มีการนิยามศัพท์คำว่า “การพนัน” และ “การพนันออนไลน์” ให้ชัดเจน ประการที่สอง ให้มีมาตรการพิเศษในการเข้าถึงข้อมูลทางอุปกรณ์สื่อสาร มือถือ คอมพิวเตอร์ กรณีการพนันออนไลน์ ประการที่สาม ให้มีมาตรการอบรมให้ความรู้แทนที่การ ลงโทษจำคุกผู้เล่นการพนัน ประการที่สี่ ให้มีบทลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐเป็น 3 เท่า ในความผิดเกี่ยวกับ การพนันที่ได้มีส่วนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ประการที่ห้า ให้เพิ่มบทลงโทษทั้งโทษจำคุกและโทษ ปรับในกรณีผู้จัดให้มีการเล่นการพนันให้สูงขึ้น ประการที่หก ให้มีการกำหนดความผิดและ บทลงโทษของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพนันอื่น ๆ ประการที่เจ็ด ให้ใช้อัตราโทษปรับขั้นต่ำ 20,000 บาท ต่อโทษจำคุก 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา และประการสุดท้าย ให้มีศึกษาผลกระทบจาก การที่ไม่สามารถป้องกันและปราบปรามเล่นการพนันออนไลน์ในต่างประเทศได้ และผลกระทบที่ อาจตามมาจากการอนุญาตให้มีการพนันดังกล่าว เป็นแนวทางในการพิจารณาถึงความเหมาะสมใน การนำมาตราการควบคุมการพนัน โดยการอนุญาตให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ หรือกรณีรัฐเป็น ผู้ดำเนินการเองมาปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการพนันและปัญหาที่ตามมาจากการพนันต่อไป